

Von:
Gesendet:
An:

Mittwoch, 23. März 2022 11:59

Cc:
Betreff:
Anlagen:

Opfermerkblatt BMJ und Link Sammlung des Bundes Ukraine
Opfermerkblatt.pdf; 2022-03-21 Opfermerkblatt - Übersetzung ins
Ukrainische.pdf; 220317_Link-Sammlung Ukraine.pdf

Sehr geehrte Kolleginnen und Kollegen,

anliegende Dokumente übersende ich zu Ihrer Information.

Mit freundlichen Grüßen
Im Auftrag

Referat II 350 – Asyl- und Aufenthaltsrecht; Sozialleistungen für Ausländer

Ministerium für Inneres, Bau und Digitalisierung Mecklenburg-Vorpommern
Alexandrinestraße 1
19055 Schwerin

Allgemeine Datenschutzinformation

Der telefonische, schriftliche oder elektronische Kontakt mit dem Ministerium für Inneres und Europa Mecklenburg-Vorpommern ist mit der Speicherung und Verarbeitung der von Ihnen ggf. mitgeteilten persönlichen Daten verbunden. Rechtsgrundlage hierfür ist Art. 6 Absatz 1 Buchstabe e der Datenschutzgrundverordnung (DSGVO) der Europäischen Union in Verbindung mit § 4 Abs. 1 Landesdatenschutzgesetz (DSG M-V). Weitere Informationen erhalten Sie hier: <https://www.regierung-mv.de/Datenschutz/>

OPFERSCHUTZ UND
PRÄVENTION

Merkblatt

---

für Opfer einer Straftat

Bundesministerium
der Justiz

Bundesministerium
der Justiz

Merkblatt

---

für Opfer einer Straftat

Welche Rechte habe ich als Opfer einer Straftat?

Niemand ist darauf vorbereitet, Opfer einer Straftat zu werden.

Egal, ob es um einen Taschendiebstahl, eine schwere Körperverletzung oder eine andere Straftat geht: Man ist vielleicht durch die Straftat verletzt oder verstört und weiß danach oft nicht, was man machen soll.

Dieses Merkblatt soll Ihnen einen ersten Überblick darüber geben, wo Sie in dieser Situation Hilfe finden und welche Rechte Sie haben.

Wer kann mir helfen?

Beratung und Hilfe bieten Opferhilfeeinrichtungen.

In den Beratungsstellen arbeiten speziell ausgebildete Personen, die viel Erfahrung mit Menschen in Ihrer Situation haben, Ihnen zuhören und helfen wollen. Sie können Ihnen je nach Bedarf auch weitergehende Hilfe vermitteln, z. B. psychologische oder therapeutische Hilfe.

Einen Überblick, an wen Sie sich wenden können, finden Sie unter www.hilfe-info.de

Natürlich können Sie auch bei jeder Polizeidienststelle nachfragen.

Wie kann ich eine Straftat anzeigen und einen Strafantrag stellen und was passiert dann?

Wenn Sie eine Straftat anzeigen wollen, dann können Sie sich an jede Polizeidienststelle wenden. Sie können eine Strafanzeige auch bei der Staatsanwaltschaft erstatten. Wenn Sie eine Strafanzeige gestellt haben, können Sie diese nicht mehr einfach zurücknehmen, denn die Ermittlungsbehörden (Polizei und Staatsanwaltschaft) müssen grundsätzlich bei jeder angezeigten Straftat ermitteln.

Nur bei einigen weniger schwerwiegenden Straftaten (wie z. B. bei Beleidigung oder Sachbeschädigung) kann das Opfer darüber bestimmen, ob die Straftat verfolgt wird. Daher heißen diese Taten auch Antragsdelikte: Die Strafverfolgung findet hier in der Regel nur auf Antrag statt, also nur, wenn Sie als Opfer der Straftat dies ausdrücklich wünschen. Diesen Antrag müssen Sie **innerhalb von drei Monaten** stellen, nachdem Sie von der Tat und der Person der Täterin bzw. des Täters erfahren haben.

Was ist, wenn ich die deutsche Sprache nicht oder nur schwer verstehe?

Das macht nichts. Wenn Sie eine Anzeige erstatten wollen, wird man Ihnen helfen. Wenn Sie als Zeugin oder Zeuge vernommen werden, haben Sie einen Anspruch darauf, dass eine Dolmetscherin oder ein Dolmetscher hinzugezogen wird. Wenn Sie bestimmte Informationen möchten und nicht ausreichend deutsch verstehen, können Sie beantragen, eine Mitteilung in einer für Sie verständlichen Sprache zu erhalten.

Welche Informationen kann ich über das Strafverfahren erlangen?

Wenn Sie Opfer einer Straftat geworden sind, können Sie Informationen zum Verfahren und aus der Akte bekommen. Sagen Sie am besten gleich bei der Polizei, ob und welche Informationen Sie haben möchten. Folgende Informationen können Sie erhalten:

- Sie erhalten eine kurze schriftliche Bestätigung Ihrer Strafanzeige.
- Ihnen wird mitgeteilt, wenn die Staatsanwaltschaft das Verfahren eingestellt hat, d. h. nicht zur Anklage vor Gericht gebracht hat.
- Sie werden darüber informiert, wann und wo die gerichtliche Verhandlung stattfindet und was dem bzw. der Angeklagten vorgeworfen wird.
- Ihnen wird das Ergebnis des gerichtlichen Verfahrens mitgeteilt, d. h. ob es einen Freispruch oder eine Verurteilung gab oder ob das Verfahren eingestellt wurde.
- Sie erhalten Informationen darüber, ob die beschuldigte oder verurteilte Person in Haft ist. Dazu gehört auch,

dass Sie informiert werden, wenn diese z. B. Hafturlaub erhält oder aus der Haft geflohen ist.

- Ihnen wird mitgeteilt, ob dem bzw. der Verurteilten verboten ist, Kontakt mit Ihnen aufzunehmen.

Zusätzlich können Sie im Einzelfall beantragen, Auskünfte oder Kopien aus den Akten zu erhalten. Dies kann nach einem Verkehrsunfall beispielsweise eine Unfallskizze sein, die Sie benötigen, um Schadensersatz oder Schmerzensgeld zu verlangen. Wenn Sie nicht nebenklageberechtigt sind (zur Nebenklage gleich weiter unten auf S. 9), müssen Sie den Antrag auch begründen, also erklären, warum Sie diese Informationen aus den Akten brauchen. Ausnahmen davon können im Einzelfall möglich sein.

Ihre Aussage als Zeugin oder Zeuge

Als Opfer einer Straftat sind Sie Zeugin oder Zeuge und deshalb für das Verfahren sehr wichtig. Die wichtigste Aufgabe einer Zeugin oder eines Zeugen besteht darin, vollständig und wahrheitsgemäß auszusagen. Sie helfen den Ermittlungsbehörden sehr, wenn Sie zu Ihrer Vernehmung Unterlagen mitbringen, über die Sie verfügen (z. B. ein Attest oder Fotos). In der Regel machen Sie Ihre Aussage bei der Polizei. In vielen Fällen müssen Sie später auch noch vor Gericht aussagen. Nur in Ausnahmefällen, z. B. wenn Sie mit der beschuldigten Person verheiratet oder nah verwandt sind, dürfen Sie eine Aussage verweigern, Sie müssen also nichts sagen.

Sie müssen bei Ihrer Vernehmung Ihren Namen und Ihre Adresse sagen. Es kann eine Ausnahme gemacht werden, wenn eine besondere Gefährdung vorliegt. Das kann z. B. der Fall sein, wenn Ihnen jemand Gewalt angedroht hat, weil Sie aussagen wollen. Dann müssen Sie Ihre private Anschrift nicht bekannt geben. Sie können stattdessen eine andere Anschrift mitteilen, über die Sie erreicht wer-

den können. Das kann z. B. eine Opferhilfeeinrichtung sein, mit der Sie in Kontakt stehen. Wenn Sie vor Gericht aussagen und die beschuldigte bzw. angeklagte Person anwesend ist, werden Sie nicht nach Ihrer vollständigen Adresse, sondern nur nach Ihrem Wohnort gefragt. Liegt eine Gefährdung wie eben beschrieben vor, müssen Sie auch den Wohnort nicht angeben.

Als Zeugin oder Zeuge auszusagen, ist für Sie sicherlich eine Ausnahmesituation, die sehr belastend sein kann. Daher können Sie zu der Vernehmung auch jemanden mitbringen. Das kann eine Verwandte oder ein Verwandter sein oder auch eine Freundin oder ein Freund. Diese Person darf bei der Vernehmung dabei sein und nur in Ausnahmefällen ausgeschlossen werden. Natürlich können Sie sich auch durch eine Rechtsanwältin oder einen Rechtsanwalt begleiten lassen. In besonderen Fällen kann Ihnen sogar für die Dauer der Vernehmung eine Rechtsanwältin oder ein Rechtsanwalt auf Staatskosten zur Seite gestellt werden. Wenn Sie der Ansicht sind, dass Sie für eine Vernehmung, egal ob durch die Polizei, die Staatsanwaltschaft oder das Gericht, einen solchen Beistand benötigen, fragen Sie vor Ihrer Vernehmung möglichst frühzeitig bei der Person nach, die die Vernehmung durchführt!

Psychosoziale Prozessbegleitung

Seit 2017 gibt es bundesweit die Möglichkeit, in bestimmten Fällen während des gesamten Strafverfahrens professionell begleitet und betreut zu werden (sog. psychosoziale Prozessbegleitung). Besonders Kinder und Jugendliche, die Opfer von Gewalt- oder Sexualstraftaten geworden sind, haben einen solchen Anspruch. Aber auch erwachsene Opfer schwerer Gewalt- oder Sexualverbrechen können eine solche Betreuung benötigen und erhalten.

Die psychosoziale Prozessbegleitung ist, wenn sie vom Gericht bestätigt worden ist, für die Opfer kostenlos. In allen anderen Fällen können Sie auf eigene Kosten eine psychosoziale Prozessbegleitung in Anspruch nehmen. Scheuen Sie sich nicht, bei der Polizei oder einer Opferhilfeeinrichtung nachzufragen. Diese können Ihnen weitere Informationen geben.

Im Internet können Sie ebenfalls viele Informationen zur psychosozialen Prozessbegleitung unter
→ www.hilfe-info.de finden.

Kann ich mich dem Strafverfahren als Nebenklägerin bzw. Nebenkläger anschließen?

Wenn Sie Opfer bestimmter Straftaten geworden sind, können Sie im Verfahren als Nebenklägerin oder Nebenkläger auftreten. Dazu gehören z. B. Vergewaltigung, sexueller Missbrauch, versuchte Tötung oder eine Tat, die zur Tötung einer oder eines nahen Angehörigen geführt hat. In einem solchen Fall haben Sie besondere Rechte, z. B. kann Ihre Rechtsanwältin oder Ihr Rechtsanwalt für Sie ohne besondere Begründung Einsicht in die Strafakten erhalten und zu jedem Zeitpunkt des Verfahrens Anträge stellen. Ferner können Sie, anders als die anderen Zeuginnen oder Zeugen, grundsätzlich immer an der Gerichtsverhandlung teilnehmen.

Wer bezahlt meine Rechtsanwältin oder meinen Rechtsanwalt?

Wenn Sie anwaltliche Hilfe in Anspruch nehmen, können Ihnen Kosten entstehen. Wird der bzw. die Angeklagte verurteilt, muss er bzw. sie Ihre Rechtsanwaltskosten übernehmen. Allerdings sind nicht alle Verurteilten auch in der Lage, die Kosten tatsächlich zu bezahlen. Daher kann es vorkommen, dass Sie die Kosten dann selbst tragen müssen.

In besonderen Ausnahmefällen können Sie beim Gericht beantragen, eine Rechtsanwältin oder einen Rechtsanwalt auf Staatskosten zu bekommen. Das ist z. B. bei schweren Gewalt oder Sexualstraftaten so oder wenn nahe Verwandte, z. B. Kinder, Eltern oder die Ehepartnerin bzw. der Ehepartner durch eine Straftat ums Leben gekommen sind. In diesem Fall kommt es nicht darauf an, ob Sie Vermögen haben oder nicht.

Auch in anderen Fällen können Sie bei Gericht für anwaltliche Beratung finanzielle Hilfe beantragen. Das kann der Fall sein, wenn Sie ein zu geringes Einkommen haben und berechtigt sind, sich dem Verfahren als Nebenklägerin bzw. Nebenkläger anzuschließen.

Schadensersatz und Schmerzensgeld

Sie haben durch eine Straftat auch einen Schaden erlitten oder möchten Schmerzensgeld erhalten? Sie möchten diesen Anspruch gleich im Strafverfahren geltend machen? Das ist in der Regel möglich (sogenanntes Adhäsionsverfahren). Dazu müssen Sie aber einen konkreten Antrag stellen. Wenn Sie Ansprüche geltend machen wollen, teilen Sie dies frühzeitig mit, am besten schon bei Ihrer Anzeige.

Natürlich steht Ihnen auch der Weg offen, Schadensersatz oder Schmerzensgeldansprüche in einem anderen Verfahren, d. h. nicht vor dem Strafgericht, sondern vor dem Zivilgericht, geltend zu machen.

In beiden Fällen können Sie bei Gericht finanzielle Hilfe für anwaltliche Beratung beantragen, wenn Sie ein zu geringes Einkommen haben.

Welche Rechte habe ich sonst noch?

Sie haben durch eine Gewalttat gesundheitliche Schäden erlitten? Dann können Sie über das Opferentschädigungsgesetz staatliche Leistungen erhalten, etwa wenn es um ärztliche oder psychotherapeutische Behandlungen, Versorgung mit Hilfsmitteln (z. B. Gehhilfe, Rollstuhl) oder Rentenleistungen (z. B. zum Ausgleich von Einkommensverlusten) geht. Sie können bei Ihrer Anzeige die Polizei dazu fragen. Diese kann Sie an die zuständige Behörde vermitteln.

Ohne vorherige Antragstellung können Sie sich an eine Traumaambulanz wenden, um bei akutem Bedarf schnell und unkompliziert psychotherapeutische Unterstützung zu erhalten.

Wenn Sie ein Opfer einer terroristischen oder extremistischen Tat sind, können Sie finanzielle Hilfen beim Bundesamt für Justiz beantragen. Dort erfahren Sie alles zu den Voraussetzungen und zum Verfahren: → www.bundesjustizamt.de (Suchwort: Bürgerdienste -> Härteleistungen)

Als Opfer häuslicher Gewalt stehen Ihnen unter Umständen weitere Rechte nach dem Gewaltschutzgesetz zu. Beispielsweise können Sie beim Amtsgericht (Familiengericht) beantragen, dass dem Täter bzw. der Täterin verboten wird, mit Ihnen Kontakt aufzunehmen. Das Gericht kann Ihnen unter besonderen Umständen erlauben, dass Sie eine bisher gemeinsam mit dem Täter bzw. der Täterin bewohnte Wohnung nun allein nutzen dürfen. Die erforderlichen Anträge können Sie entweder schriftlich beim Amtsgericht einreichen oder Ihre Anträge dort vor Ort aufnehmen lassen. Sie müssen sich nicht durch eine Rechtsanwältin oder einen Rechtsanwalt vertreten lassen.

Es können möglicherweise auch Ansprüche gegenüber der gesetzlichen Unfallversicherung bestehen. Dies kann der

Fall sein, wenn Sie z. B. Ihrer beruflichen Tätigkeit nachgegangen sind, mit einer Schulklasse oder einer universitären Seminargruppe unterwegs waren oder anderen Personen in Unglücksfällen oder Not helfen wollten und dabei verletzt worden sind. Eine Übersicht über die Unfallkassen und die Berufsgenossenschaften finden Sie auf der Website der Deutschen Gesetzlichen Unfallversicherung unter → www.dguv.de (→ Versicherung → Zuständigkeit).

Was ist ein Täter-Opfer-Ausgleich?

Der Täter-Opfer-Ausgleich soll unter anderem dem Opfer einer Straftat dabei helfen, das erlittene Unrecht zu bewältigen. Eingehender als in der normalen Strafverhandlung muss sich ein Täter bzw. eine Täterin ganz konkret und direkt im persönlichen Gespräch damit auseinandersetzen, welche Schäden und Verletzungen seine bzw. ihre Tat beim Opfer angerichtet hat. Das kann den materiellen Schaden betreffen, den ein Opfer durch eine Straftat erlitten hat, oder seelische Verletzungen, persönliche Kränkungen und durch die Tat hervorgerufene Ängste. Das Gespräch findet in der Regel unter Mitwirkung einer geschulten Vermittlungsperson statt, auf Wunsch aber auch ohne eine persönliche Begegnung und nur über die Vermittlungsperson.

Ein Täter-Opfer-Ausgleich wird jedoch nie gegen den Willen des Opfers durchgeführt und auch nur dann, wenn der Täter bzw. die Täterin ernsthaft gewillt ist, die Verantwortung für die Tat zu übernehmen. In geeigneten Fällen kann ein Täter-Opfer-Ausgleich der selbstbestimmten Konfliktbewältigung des Opfers und der Wiederherstellung des Rechtsfriedens dienen. Oft wird dieses Verfahren daher schon von der Staatsanwaltschaft oder der Polizei angeregt. Es gehört jedoch nicht zum eigentlichen Strafverfahren und wird außerhalb des Strafverfahrens durchgeführt. Dafür gibt

es besondere Stellen und Einrichtungen, die geschulte Vermittlerinnen und Vermittler einsetzen.

Weitere Informationen zum Täter-Opfer-Ausgleich und zu Einrichtungen, die ihn in Ihrer Nähe durch führen, finden Sie im Internet z. B. unter

→ www.toa-servicebuero.de/konfliktschlichter

oder auch unter

→ www.bag-toa.de

Broschüren und weiterführende Links

Informationen rund um den Opferschutz finden Sie auf www.hilfe-info.de

Weitere hilfreiche Informationen finden Sie in u. a. folgenden Broschüren:

- *Opferfibel*
- *Ich habe Rechte*
- *Mehr Schutz bei häuslicher Gewalt*
- *Beratungs- oder Prozesskostenhilfe*
alle unter www.bmj.de/Publikationen
- *Hilfe für Opfer von Gewalttaten*
unter www.bmas.de/opferentschaedigung

Impressum

Diese Druckschrift wird vom Bundesministerium der Justiz im Rahmen seiner Öffentlichkeitsarbeit herausgegeben. Sie ist kostenlos erhältlich und nicht zum Verkauf bestimmt.

Herausgeber:

Bundesministerium der Justiz
Referat Öffentlichkeitsarbeit und Bürgerdialog
11015 Berlin
www.bmj.de

Gestaltung:

neues handeln AG

Druck:

MKL Druck GmbH & Co. KG, Ostbevern

Stand:

Januar 2022

Publikationsbestellung:

www.bmj.de

Publikationsversand der Bundesregierung:

Postfach 481009
18132 Rostock
Telefon: (030) 18 272 272 1
Fax: (030) 18 10 272 272 1

www.bmj.de

- facebook.com/bundesjustizministerium
- twitter.com/bmj_bund
- youtube.com/BMJustiz
- instagram.com/bundesjustizministerium

ЗАХИСТ ЖЕРТВ ТА

ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИНАМ

Пам'ятка

для жертв кримінального злочину

Федеральне міністерство
юстиції

Федеральне міністерство
юстиції

Пам'ятка

для жертв кримінального злочину

Які права я маю як жертва кримінального злочину?

Ніхто не підготовлений до того, щоб стати жертвою кримінального злочину.

Не має значення, чи йдеться про кишенькову крадіжку, нанесення тяжких тілесних ушкоджень або якийсь інший злочин: Ви можете отримати травми або будете розгубленим через кримінальний злочин і після цього часто не знаєте, що робити.

Ця пам'ятка має на меті дати Вам початковий огляд того, де Ви можете знайти допомогу в цій ситуації та які Ваші права.

Хто може мені допомогти??

Консультацію та допомогу пропонують установи з підтримки жертв.

В консультаційних центрах працюють спеціальні фахівці, які мають великий досвід роботи з людьми, які опинились в Вашій ситуації, вони готові Вас вислухати та допомогти Вам. Вони також можуть, в міру необхідності, посприяти наданню Вам додаткової допомоги, наприклад, психологічну або терапевтичну підтримку.

Огляд того, до кого Ви можете звертатися, Ви знайдете на сторінці: www.hilfe-info.de

nachfragen.

Звичайно, ви також можете звернутися в будь-яке відділення поліції.

Як я можу повідомити про кримінальний злочин та подати письмову заяву про вчинення кримінального правопорушення і що відбувається після цього?

Якщо Ви хочете повідомити про скоєння кримінального злочину, Ви можете звернутися в будь-яке відділення поліції. Також Ви можете подати письмову заяву про вчинення кримінального правопорушення до прокуратури. Якщо ви звернулися з письмовою заявою про правопорушення, Ви вже не можете просто відкликати її, тому що слідчі органи (поліція та прокуратура) повинні в принципі розслідувати кожен зареєстрований злочин.

Тільки в разі деяких менш серйозних правопорушень (таких як образа або пошкодження майна) жертва може визначити, чи це кримінальне правопорушення буде розслідуватися. Тому ці дії також називаються правопорушеннями, які розслідуються за заявною процедурою, тобто тільки після подання заяви потерпілим, тобто тільки в тому випадку, якщо Ви, як жертва кримінального злочину, прагнете обов'язкового розслідування. Ви повинні подати цю заяву *протягом трьох місяців* після того, як ви дізналися про злочин та особу злочинця.

Що робити, якщо я не розумію німецьку мову, або розумію її лише погано?

Це не має значення. Якщо Ви бажаєте подати заяву, Ви отримаєте допомогу. Якщо Вас допитуватимуть як свідка, Ви маєте право запросити перекладачку або перекладача. Якщо Вам потрібна конкретна інформація і Ви недостатньо розумієте німецьку мову, Ви можете подати заяву на отримання повідомлення мовою, яку Ви розумієте.

Яку інформацію я можу отримати про кримінальне провадження?

Якщо Ви стали жертвою кримінального злочину, Ви можете отримати інформацію стосовно провадження та витяг з матеріалів справи. Найкраще відразу повідомити поліцію чи потрібна Вам інформація, та яка саме. Ви можете отримати таку інформацію:

- Ви отримаєте коротке письмове підтвердження Вашої заяви стосовно вчиненого кримінального правопорушення.
- Ви отримаєте повідомлення у разі закриття справи прокуратурою, тобто якщо обвинувачення не дійде до судового розгляду.
- Ви будете поінформовані, коли і де відбудеться судовий розгляд та що інкримінується обвинувачуваному.
- Вам буде повідомлено про результат судового розгляду, тобто, чи був виправдувальний або обвинувачувальний вирок, чи справу було закрито.
- Ви отримаєте інформацію про те, чи знаходиться обвинувачувана або засуджена особа під вартою. Це включає також,

що Вас буде поінформовано, якщо засуджена особа отримала відпустку з в'язниці, або втекла з в'язниці.

➤ Вам буде повідомлено, чи заборонено засудженому вступати в контакт з Вами.

Додатково в окремих випадках Ви можете звертатися за наданням інформації або копій з матеріалів діла. Після дорожньо-транспортної пригоди це може бути, наприклад, ескіз аварії, який Вам потрібний, щоб вимагати відшкодування збитків або компенсації за біль і страждання після травми. Якщо Ви не маєте права на приватний додатковий позов/обвинувачення (див. нижче сторінку 9 стосовно приватного обвинувачення постраждалого по ділу, порушеному прокурором) Ви також повинні обґрунтувати заяву, тобто пояснити, для чого Вам потрібна ця інформація з матеріалів діла. В окремих випадках можливі винятки.

Ваші свідчення як свідка

Як потерпілий від кримінального правопорушення Ви є свідком, а тому Ви дуже важливі для ведення провадження. Найважливіше завдання свідка – дати повні і правдиві показання. Ви дуже допоможете слідчим органам, якщо візьмете з собою на Ваш допит будь-які документи, які Ви маєте (наприклад, медичну довідку чи фотографії). Як правило, Ви надаватимете Ваші показання в поліції. У багатьох випадках Вам згодом доведеться давати свідчення також в суді. Лише у виняткових випадках, наприклад, якщо Ви перебуваєте в шлюбі або маєте близьку спорідненість з обвинувачуваним, Ви можете відмовитись від дачі свідчень, тобто не зобов'язані нічого говорити.

Ви зобов'язані назвати під час допиту Ваше ім'я, прізвище та Вашу адресу. Виняток може бути зроблено у разі, якщо існує особливий ризик. Це має місце, наприклад, якщо хтось погрожував Вам розправою, бо Ви бажаєте дати свідчення. Тоді Вам не потрібно вказувати Вашу особисту адресу. Замість цього Ви можете вказати іншу адресу, за якою з Вами можна зв'язатися. Це може бути,

наприклад, установа з підтримки жертв злочинів, з якою Ви перебуваєте в контакті. Якщо ви даєте свідчення в суді, а обвинувачувана або підсудна особа присутня, у Вас не запитуватимуть Вашу повну адресу, а лише місце проживання. Якщо існує ризик, як це описано вище, Вам не потрібно вказувати навіть своє місце проживання.

Надання свідчення в якості свідка, безумовно, є винятковою ситуацією для Вас, яка може бути дуже напруженою. Тому Ви можете взяти когось із собою на допит. Це може бути родичка або родич, Ваша дівчина або Ваш хлопець. Ця особа може бути присутньою на допиті, вона може бути відстороненою лише у виняткових випадках. Звісно, Ви також можете залучити в якості супроводу адвоката. В особливих випадках на час допиту Ви можете отримати адвоката навіть за державний кошт. Якщо Ви вважаєте, що Вам потрібна така допомога під час допиту, будь то з боку поліції, прокуратури або суду, Ви маєте якомога раніше, перед Вашим допитом, попросити про це того, хто проводить допит!

Психосоціальна судова допомога

З 2017 року в певних випадках існує загальнодержавна можливість професійного супроводу та догляду протягом всього кримінального провадження (так звана психосоціальна судова допомога). Особливо діти та молодь, які стали жертвами насильства або сексуальних злочинів, мають право на такий супровід. Але дорослі жертви серйозного насильства або сексуальних злочинів також можуть мати потребу в такому супроводі і вони отримають його.

Психосоціальна підтримка під час процесу є безкоштовною для потерпілих, якщо це затверджено судом. В усіх інших випадках Ви можете скористатися психосоціальним супроводом під час процесу за свій рахунок. Не бійтеся звертатися за інформацією про це в поліцію або в установу з підтримки постраждалих від кримінальних злочинів. Вони можуть надати Вам більше інформації.

Також в інтернеті можна знайти багато інформації про психосоціальний супровід під час процесів за адресою → www.hilfe-info.de.

Чи можу я приєднатися до кримінального провадження як приватний позивач або позивачка?

Якщо Ви стали жертвою певних кримінальних правопорушень, Ви можете приєднатися до провадження як приватний позивач або позивачка. До таких правопорушень належать, наприклад, зґвалтування, сексуальне насильство, спроба вбивства або дія, яка призвела до вбивства близького члена сім'ї. В такому випадку Ви маєте особливі права, наприклад, Ваш адвокат може, без будь якого особливого обґрунтування, ознайомитися з кримінальними справами за Вас і може в будь-який час в ході провадження подавати заяви. Крім того, на відміну від інших свідків, Ви завжди принципово можете взяти участь у судовому засіданні.

Хто платить моєму адвокату?

Якщо ви звертаєтесь за юридичною допомогою до адвоката, у Вас можуть виникнути витрати. Якщо обвинувачуваного визнають винним і його буде засуджено, він, або вона, повинні сплатити Ваші судові витрати. Однак не всі засуджені можуть фактично оплатити ці витрати. Тому може статися, що Вам доведеться нести ці витрати самотійно.

В особливих виняткових випадках Ви можете звернутися до суду з заявою про найм адвоката за державний кошт. Це можливо, наприклад, у разі серйозного насильства або сексуальних злочинів, або якщо внаслідок злочину загинули Ваші діти, батьки, дружина або чоловік. У цьому випадку не має значення, є у Вас майно чи ні.

Також в інших випадках Ви можете звернутися до суду, щоб отримати фінансову допомогу на отримання юридичної консультації адвоката. Це може статися у випадку, якщо Ваш дохід занадто низький і Ви маєте право приєднатися до розгляду справи як приватний позивач.

Відшкодування збитків та компенсація за біль і страждання

Ви також зазнали шкоди внаслідок кримінального правопорушення чи хотіли б отримати компенсацію за біль і страждання? Ви бажаєте відстоювати це право безпосередньо в ході кримінального провадження? Як правило це можливо (при застосуванні так званої процедури адгезії). Однак для цього потрібно подати конкретну заяву. Якщо Ви бажаєте висунути претензії, повідомте про це своєчасно, найкраще вже коли Ви подаєте заяву про скоєння кримінального правопорушення.

Звичайно, у Вас також є можливість заявити вимоги про відшкодування збитків або про виплату компенсації за біль та страждання в іншому провадженні, тобто, не в кримінальному, а в цивільному суді.

В обох випадках Ви можете звернутися до суду щоб отримати фінансову допомогу на юридичну адвокатську консультацію, якщо Ваш дохід занадто низький.

Які додаткові права у мене є?

Чи було завдано шкоди Вашому здоров'ю через акт насильства? Якщо це так, Ви можете отримувати державні виплати на підставі Закону про компенсацію потерпілим жертвам, наприклад, коли йдеться про медичне чи психотерапевтичне лікування, надання допомоги (наприклад, засобів для ходьби, інвалідних візків) або пенсійної виплати (наприклад, для компенсації втраченого доходу). Ви можете поцікавитися цим під час подачі Вашої заяви в поліції. І вона може направити Вас до компетентних органів.

Без попереднього подання заяви Ви можете звернутися до травматологічної амбулаторії, щоб у разі гострої потреби швидко та без проблем отримати психотерапевтичну підтримку.

Якщо Ви стали жертвою терористичного або екстремістського насильства, Ви можете подати заявку на фінансову допомогу до Федерального управління юстиції. Там Ви дізнаєтесь про все що стосується вимог та процедури: → www.bundesjustizamt.de (пошуковий термін: Послуги для громадян -> Пільги у скрутних умовах)

Можливо Ви маєте додаткові права як жертва домашнього насильства відповідно до Закону про захист від насильства. Наприклад, Ви можете звернутися до районного суду (суду з сімейних питань), щоб винному в насильстві було заборонено вступати з Вами в контакт. Суд може за особливих обставин дозволити Вам користуватися наодинці квартирою, яку Ви раніше ділили з винуватцем/винуватицею насильства. Ви можете подати необхідні заяви в письмовій формі до районного суду або написати відповідні заяви там на місці. Ви не обов'язково маєте бути представлені адвокатом.

Можливо також у Вас існують претензії до обов'язкового страхування від нещасних випадків. Це може статися, якщо Ви, наприклад, займаючись Вашою професійною діяльністю, подорожували спільно з шкільним класом або університетською семінарською групою або хотіли допомогти іншим людям під час нещасного випадку або в рамках надзвичайної ситуації і при цьому отримали травми. Перелік страхових кас від нещасних випадків та професійних страхових асоціацій Ви знайдете на веб сторінці Німецького обов'язкового страхування від нещасних випадків

→ www.dguv.de (→ Страхування → Відповідальність).

Що означає компенсація жертві злочину з боку злочинця ?

Компенсація жертві злочину з боку злочинця має між іншим на меті допомогти жертві злочину впоратися з пережитою несправедливістю. Детальніше, ніж у звичайному кримінальному провадженні винний, або винна, має конкретно, та безпосередньо в рамках особистої бесіди усвідомити, яку шкоду та яке тілесне ушкодження було завдано жертві внаслідок злочину. Це може стосуватися матеріальної шкоди, яка була завдана потерпілому внаслідок кримінального правопорушення, або душевних ушкоджень, особистих образ та страхів, спричинених злочином. Розмова як правило відбувається за участю особи, яка є досвідченим посередником, або, при бажанні також без особистої зустрічі, а тільки через посередника.

Однак компенсація з боку злочинця жертві злочину ніколи не здійснюється проти волі потерпілого і лише за умови, що винний, або винна, серйозно готові взяти на себе відповідальність за злочин. У відповідних випадках компенсація злочинця жертві злочину може допомогти потерпілому самотійно улагодити конфлікт та відновити правовий мир. Цю процедуру часто ініціює прокуратура або поліція. Але це не є частиною безпосереднього кримінального провадження і здійснюється поза межами кримінального провадження. Існують

спеціальні офіси та установи, які застосовують для цього досвідчених посередників.

Подальші інформації стосовно компенсації злочинця жертві злочину та щодо установ, які здійснюють це у Вашому регіоні, Ви знайдете в інтернеті, за адресою:

→ ***www.toa-servicebuero.de/konfliktschlichter***

Або також за адресою:

→ ***www.bag-toa.de***

---

*Брошури та
подальші
посилання*

Інформацію про захист постраждалих від злочину Ви знайдете за адресою:
www.hilfe-info.de

Додаткову корисну інформацію Ви знайдете, між іншим, в наступних брошурах:

➤ ***Абетка жертви***

➤ ***У мене є права***

➤ ***Більше захисту від домашнього насильства***

➤ ***Юридична консультація та допомога при отриманні судових витрат*** всі за адресою: **www.bmj.de/Publikationen**

➤ ***Допомога жертвам насильства***
за адресою: **www.bmas.de/opferentschaedigung**

Вихідні дані

Ця публікація видається Федеральним міністерством юстиції в рамках роботи зі зв'язків з громадськістю.

Вона доступна безкоштовно і не призначена для продажу.

Видавець:

Федеральне міністерство юстиції

Департамент зв'язків з громадськістю та діалогу з громадянами

11015 Берлін www.bmj.de

Оформлення:

AT neues handeln AG

Надруковано:

MKL Druck GmbH & Co. KG, Ostbevern

За станом на:

Січень 2022 р.

Публікацію замовлено:

www.bmj.de

Розсилка публікацій Федерального уряду:

Поштова скринька 481009

18132 Росток

Телефон: (030) 18 272 272 1

Факс: (030) 18 10 272 272 1

www.bmj.de

- facebook.com/bundesjustizministerium
- twitter.com/bmj_bund
- youtube.com/BMJustiz
- instagram.com/bundesjustizministerium

FAQ-Link-Sammlung Ukraine

[Germany4Ukraine](#) Hilfe-Portal der Bundesregierung für in Deutschland ankommende Geflüchtete aus der Ukraine

Zusammenfassung bestehender Angebote in ukrainischer und russischer Sprache

[BMAS - Fragen und Antworten für Geflüchtete aus der Ukraine](#)

Informationen zur häufig gestellten Fragen zu Arbeit und Sozialleistungen, fortlaufende Aktualisierung

[BMBF - Informationen für Geflüchtete aus der Ukraine](#)

Hilfe zu Fragen rund um Schule, Ausbildung, Studium, Arbeit und Anerkennung ausländischer Berufsabschlüsse in Deutschland

[BMI - Fragen und Antworten zur Einreise aus der Ukraine](#)

Informationen zur Einreise, fortlaufende Aktualisierung

[BAMF - Informationen für Menschen aus der Ukraine zur Einreise und zum Aufenthalt in Deutschland](#)

Informationen zu Einreise aus der Ukraine und zum Aufenthalt

[Integrationsbeauftragte der Bundesregierung](#)

Fragen und Antworten zur Einreise aus der Ukraine und zum Aufenthalt in Deutschland, fortlaufende Aktualisierung

[Bundesagentur für Arbeit \(arbeitsagentur.de\) Hilfe für Geflüchtete aus der Ukraine](#)

Aufenthalt und Arbeitsmarktbezug

Faire Integration

Die Beratungsstellen von Faire Integration (FI) sind in allen 16 Bundesländern vertreten. Das Beratungsangebot umfasst arbeits- und sozialrechtliche Fragestellungen, die direkt mit dem Beschäftigungsverhältnis zusammenhängen, z.B.: Lohn, Arbeitszeit, Urlaub, Kündigung, Krankenversicherung, etc. Die Beratung ist kostenlos, kann anonym stattfinden und wird in verschiedenen Sprachen angeboten. Dabei erfolgt auch ein kurzfristiger und bedarfsgerechter Ausbau von Unterstützungsangeboten auf Ukrainisch sowie Russisch.

[Faire Integration \(Informationen für Geflüchtete\)](#) Wichtige Informationen zu Rechten als Arbeitnehmerin oder Arbeitnehmer

[Faire Integration \(Beratungsstellen\)](#) Übersicht zu Beratungsstellen, Beratung ist kostenlos und teils auf Russisch und Ukrainisch